

УДК 330.131

Єп'юк О.І. – ст. гр. ФБС-17-1м

Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА БЮДЖЕТНІ РИЗИКИ В РЕГІОНАХ

Науковий керівник – к.е.н., доцент Глухова В.І.

Єерік О.

Kremenchuk Mykhaylo Ostrohradskyi National University

FACTORS INFLUENCING BUDGET RISKS IN REGIONS

Supervisor: PhD (Econ.) Glukhova V.

Ключові слова: ризики, бюджет.

Keywords: risks, budget.

На сьогоднішній день категорія бюджетного ризику, під яким розуміємо потенційно можливі відхилення бюджетного показника від його запланованого значення під дією ризикоутворювальних факторів, є досить новою і невивченою, тому дослідження, пов'язані з даною проблематикою, є актуальними.

В умовах проведення політики бюджетної децентралізації, незважаючи на те, що в розрізі статей за окремі періоди відбулося виконання та перевиконання планів доходів місцевих бюджетів, наявність бюджетних ризиків пов'язана з впливом ряду факторів, серед яких можна виділити наступні:

- значне перевищення планових показників доходів в основному за рахунок існування переплат податків легально працюючими платниками; донарахувань за результатами документальних перевірок; впливу інфляційних процесів, які полегшують номінальне виконання планових показників, тощо;

- запроваджена система міжбюджетного регулювання доходів місцевих бюджетів не сприяє зацікавленості органів місцевого самоврядування у нарощуванні власної дохідної бази, про що свідчить суттєве перевищення темпів зростання обсягів трансфертів, частка яких в структурі доходів зросла з 46,26% (2008 р.) до 53,3% (2016 р.). Зростаюча залежність проявляється у щорічному збільшенні частки трансфертів у доходах місцевих бюджетів і зниженні частки власних доходів регіонів;

- прийняття у 2016 році змін до Бюджетного кодексу України, яким у частині місцевих бюджетів передбачено застосування розподілу деяких податків (ПДФО, екологічного) не на користь регіонів, а на користь централізованого бюджетного фонду;

- неповне використання потенціалів оподаткування. Внаслідок значного обсягу тіньової зайнятості поза увагою фіскальних органів залишаються персональні доходи громадян, діяльність незареєстрованих суб'єктів малого бізнесу та ін., в результаті чого місцеві бюджети недоотримують значні обсяги коштів, які могли б бути використані на задоволення поточних потреб регіонів;

- надмірна соціальна спрямованість і низькі обсяги капітальних видатків місцевих бюджетів. що практично унеможливує здійснення інвестицій в економічний розвиток.

Врахування цих та інших факторів у процесі бюджетного планування, організації виконання бюджету та посилення контролю за формуванням і використанням фінансових ресурсів місцевих органів влади та самоврядування сприятиме зменшенню бюджетних ризиків і вдосконаленню бюджетного менеджменту на регіональному рівні.